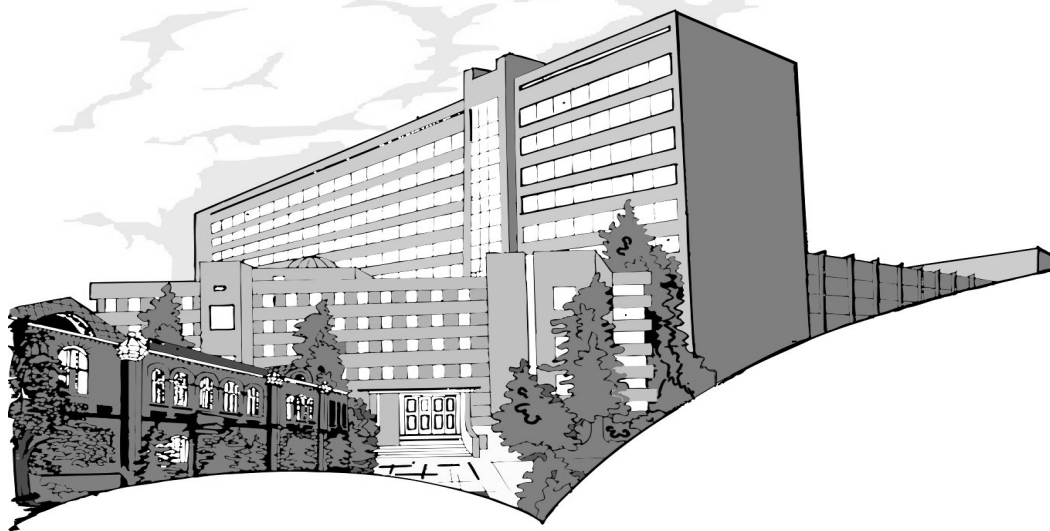

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Соціально-психологічний факультет
Konstanyin Preslavsky university of Shumen faculty of education
Vitautas Magnus university (faculty of Social Sciences)
Департамент освіти, науки та молоді
Херсонської обласної державної адміністрації
Управління освіти Херсонської міської ради

ТВОРЧА МАЙСТЕРНЯ ВИКЛАДАЧА ВИШУ: ЗДОБУТКИ ТА ІННОВАЦІЇ

**Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю**

3-4 жовтня 2019 р.

Херсон – 2019

УДК 37.09:378.22:364.6(073)

Т 28

*Рекомендовано до друку вченою радою
Херсонського державного університету
Протокол №4 від 28.10.2019 року*

Творча майстерня викладача вишу: Зб. наук. праць за
Т 28 матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Херсон, 3-4 жовтня
2019 р.) / за заг. ред. С. В. Копилової. – Херсон: ФОП Вишемир-
ський В. С., 2019. – 108 с.

ISBN 978-617-7783-23-6

У збірнику вміщено матеріали науково-практичної конференції, проведеної кафедрою соціальної роботи, соціальної педагогіки та соціології Херсонського державного університету в м.Херсоні 3-4 жовтня 2019 року.

УДК 37.09:378.22:364.6(073)

ISBN 978-617-7783-23-3

© Автори матеріалів, 2019
© ФОП Вишемирський В.С., 2019

ЗМІСТ

Секція 1

Творчість як механізм розвитку: філософське, соціологічне, психологічне розуміння творчості 6

Бондар А.С.

ТВОРЧА ВЗАЄМОДІЯ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД..... 6

Бордюк В.М.

АВТЕНТИЧНЕ САМОВИЗНАЧЕННЯ СТУДЕНТІВ: СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ..... 9

Дмитренко Т.О., Яресько К.В.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ В ПЕДАГОГІЧНОМУ ПІЗНАННІ ЯК НАПРЯМІ СУЧАСНОЇ НАУКИ 12

Копилова С.В.

ФЕНОМЕН ТВОРЧОСТІ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ НАУКОВОЇ ПАРАДИГМИ 14

Костючков С.К.

СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ 18

Секція 2

Творчий потенціал викладача вишу: умови реалізації 21

Дикуха В.С.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ В СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ РОБОТІ З МОЛОДДЮ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ 21

Огородник В.О.

СЕКТОР СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ ЗВО ЯК ОСЕРЕДОК ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА..... 24

Мартиненко С.О.

ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ: КРИТЕРІЇ ТА РІВНІ ВСТАНОВЛЕННЯ..... 27

Волошин О.В., Спірідонова О.О.

ПЕРІОДИЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ..... 33

Костючков С.К.

*Доктор філософських наук,
професор кафедри соціальної роботи,
соціальної педагогіки та соціології
Херсонський державний університет, м. Херсон
kosser.63@ukr.net*

СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ

В умовах сучасності усвідомлення постійних і масштабних суспільних змін актуалізує пошуки, продукування та застосування нових філософсько-педагогічних ідей, реалізація котрих є спрямованою на формування культури використання експоненціально зростаючого потоку інформації, мудрості її практичного застосування, а також на продукуванні сучасних освітніх парадигм, побудованих на відповідності навчання й виховання природі людини з метою піднесення рівня якості життя кожного індивіда і всього суспільства загалом. Актуальність соціально-філософського аналізу проблем освітньої системи обумовлена високим градієнтом суспільно-політичних змін в Україні та світі, глобалізацією з усіма її супутніми чинниками, а також широким розмаїттям педагогічних ідей, теорій та концепцій, і ще більш розлогим простором їхньої практичної реалізації. Оскільки статус людського життя є вагомим компонентом підґрунтя сучасної педагогічної системи, то виникає потреба в постійному оновленні філософсько-педагогічних ідей, адекватних сучасній соціокультурній реальності.

Як зазначив Президент Національної академії педагогічних наук України, доктор філософських наук, професор В. Кремень «демократизація й гуманізація сучасних суспільств зумовили піднесення важливості життя й діяльності окремої людини й водночас посилили вимоги до її особистої компетентності та самодостатності» [2, с. 8].

Загальноприйнятне розуміння освіти як засвоєння людиною досвіду минулого, вступає в протиріччя з її потребою в самореалізації, необхідністю вирішення нагальних проблем світу, що стрімко змінюється. Сучасна людина постає перед необхідністю усвідомлено діяти в ситуації вибору, грамотно визначати тактичні й стратегічні цілі та досягати їх, діяти продуктивно в особистій, освітній та професійній сферах. У якості однієї з ключових педагогічних проблем ми бачимо створення таких умов, за яких є можливим продуктивне поєднання особистісної творчої самореалізації особи, котра навчається, з одночасною апропріацією (засвоєнням) ними цивілізаційно-історичних і культурно-духовних досягнень людства. Дана проблема не може бути вирішеною без активної позиції педагога-професіонала, людини-інтелектуала з високим рівнем компетентності, громадянської культури, патріотизму; людини, вільної від атавістичних стереотипів радянської педагогіки; особистості, відкритої для новацій, для розширення спектру педагогічних підходів, прийомів і засобів творчої комунікації.

Відтак, суттєвим компонентом професійної діяльності педагога є вмотивована готовність до зміни формату взаємодії в освітньому процесі, успішність якого в значній мірі залежить від рівня педагогічної майстерності викладача, від його готовності до діяльності в умовах постійного творчого пошуку, спрямованого на оптимізацію професійної самореалізації. Творчість педагога – це свобода його самовираження, можливість експериментувати і варіювати, комбінувати й модернізувати, прогнозувати та передбачати. А отже, творча свобода педагога є *start point*’ом формування свободи його студента (учня) – світоглядної, духовної, політичної, конфесійної, економічної, культурної. Чим вищий рівень свободи – явної чи бажаної, тим вищим є ступінь розмаїття суспільного буття, тим складнішим і багатограннішим є саме життя людини. Саме освіта, на наше переконання, повинна

сприяти розвитку в людини спроможності конструктивно, логічно та критично осмислювати реальність, прогнозувати близьке й далеке майбутнє, іншими словами – чим більше свободи отримує людина, тим більш ефективною має бути система освіти, як засіб адаптації індивіда до постійно змінюваного світу [1].

Соціальна філософія, як вчення про співвідношення людини і суспільства, про розвиток особистості в соціальних групах, є теоретичним підґрунтям дослідження найширшого діапазону суспільних процесів, в тому числі – освіти, як процесу трансляції історично-сформованих знань від покоління до покоління. Філософське осмислення освіти як соціокультурного феномена демонструє, що на всьому шляху свого розвитку філософська думка переводила дослідження цієї форми духовного виробництва у сферу партикулярного, соціально-ціннісного знання. Саме соціальна філософія покликана окреслити аксіологічний зміст педагогічної творчості, модернізуючи та модифікуючи її принципи та засади, що перетворює методологію соціальної філософії на потужну платформу для аналізу різних аспектів освітнього процесу – ціннісного, світоглядного, культурологічного, технологічного тощо. З позиції соціальної філософії педагогічну творчість можна розглядати як особистісно-орієнтовану розвивальну інтеракцію учасників освітнього процесу (у форматі суб'єкт – суб'єкт), спрямовану, з одного боку, на формування гармонійно розвиненої, творчо мислячої, позитивно налаштованої особистості студента (учня), а з іншого – на підвищення рівня творчості педагога.

Література:

1. Костючков С. К. Біополітичне підґрунтя філософсько-освітньої концепції в умовах громадянського суспільства: монографія / С.К. Костючков. – Херсон: Айлант, 2015. – 320 с.
2. Кремень В. Г. Проблеми якості української освіти в контексті сучасних цивілізаційних змін / В. Г. Кремень // Український педагогічний журнал. – 2015. – № 1. – С. 8-15.